

# DEBRECZENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.  
Videken " 9 K, " 4 K 50 f.

**FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS**

**THAN GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**

Debreceen, Főter, Lamprocht-palota, földszint, az udvarban hátul.

**Választás lesz.**

**A nemzeti ellentállás.**

**Az ifjúsági tüntetések.**

Ismételten megerősítését kapjuk annak az információknak, hogy a kormány választásra készül. Nincs ugyan még Fejérváry iróasztalának fiókjában a feloszlató királyi kézirat, de a darabantok bizonyosra veszik, hogy megkapják. Készül bécsi útjára Fejérváry báró, hogy átvegye a felség választát a kormány előterjesztéseire. Reménykednek az alkotmányellenes ügyvivők akciójuk sikerében. Szociális és gazdasági reformokkal kecsegtetik az ország népét. Az egyes miniszteriumok főnökei mindenféle rendű és rangú intézkedései, melyekről nap-nap után hirt adnak, célzatosak s arra vezethetők vissza, hogy a választókat a kormány zászlója alá vonzzák. A sok ámitás bebizonyosodik majd, hiábavaló. Tisztán lát a nemzet s ezuttal nem fogják becsapni. A magyarok megelégteltek már a bécsiek uralmát, melynek a most folyó küzdelem, tartson bár meddig is, véget fog vetni. Az országos politikában, pár

napra csupán, szélesönd van. Vidéken vannak a többségi pártok vezérei, de a jövő héten, amikor a kormányelnök is megjárta a bécsi Burgot, a fővárosban lesz a koalíció minden tagja, hogy az egyes pártok külön-külön tartandó fontos értekezletein megjelenhessenek. Ugy halljuk, a bukott szabadelvűek is gyülekezni akarnak a parlament megnyitása előtt. Szomoruan konstatalhatják majd, hogy bizony megtörve és megfogyva kerültek ki a válságból. Tegnap Stojanovits Iván báró hagyta ott a Lloyd-klubot s az új disszidensekhez csatlakozik. És künn az országban is mindjobban erősebb hullámokat ver a nemzeti ellentállás küzdelme.

Szatmárvármegye fényes példáját adta hazafiságának és erélyének. Fölfüggesztette állásától a vármegye alispánját, Nagy Lászlót, mert ez kijelentette, hogy a vármegyének az adószedésre és ujoncozásra vonatkozó tiltó határozatát nem respektálja. Az alispán ur azért kardoskodik, mert Kristóffy örökére, a szatmári főispánságra pályázik. Semmi kétségünk iránta: Nagy Lászlót majd megteszi Szatmármegye főispánjává. De ki is tessékeli, ha a megye székházába beteszi a lábát.

**Megjutalmazott főispán.**

Thuróczy Vilmost, Nyitravármegye főispánját — mint már tegnap jeleztük — *valóságos belső titkos tanácsossá nevezték ki.* A korrump szabadelvű rendszernek ez a megtestesült típusa mindenkor hűséges szolgája volt a hatvanhetes kormányoknak. Ő rendezte azokat a választásokat, melyekről annyi szó esett a sajtóban s amelyeknek nyomán többször felzudult a közvélemény. Thuróczy azonban nem ezért a kortesszolgálatiért lett most titkos tanácsossá. Azokat a szolgálatokat jutalmazták a régi kormányok, Fejérváry báró egészen más okból dobott kiüntetést Thuróczynek.

Ez a jeles férfiú ugyanis az, aki a nyitravármegyei szabadelvűpárti képviselőket értekezletre hívta lakására s addig kapacitálta őket s addig könyörgött nekik, míg kijelentették, hogy *tovább is bennmaradnak a szabadelvűpártban.* A nyitravármegyei szabadelvű képviselők tudvalevően csatlakozni akartak a Szivák-csoporthoz s közülük néhányan ott is voltak az új-disszidensek értekezletén, amikor a szabadelvű pártból való kiválásuk dolgában tárgyaltak. De Thuróczy

**A bűvös szőnyeg.**

Irta: *Ujvári Péter.*

Mikor az Ur Salamont, Dávid fiát trónra juttatá, hatalmat adott neki emberek, démonok és állatok fölött, akik mind engedelmeskedtek neki. Azonfelül megajándékozta egy varázsfű szőnyeggel, amely szintén engedelmeskedett neki, mert ha ráült, a levegőbe emelkedett és a szél szárnyain a világ egyik végétől a másik végéig repült vele. Zöld selyemből volt a szőnyeg, aranyzöttes és szivárványnál ragyogóbb. Hatvan mill volt a hossza, hatvan mill a szélessége, úgy, hogy egész hadseregével elfért rajta.

Ráült egy napon a bűbajos szőnyegre, maga mellé rendelte udvari népét is, mondván, titkos birodalmakat mennek keresni. A szőnyeg a felhők közé repült és ott lebegett tíz éjjel, tíz nap. A tizedik napon egy magas aranypalota csillogott feléje a messzeségből.

— Szállj alá! — szolt a szőnyegnek és a szőnyeg alászállt.

Salamon és az ő fő-főszolgája, Aszaph, megkerülték a palotát, de bejáratot nem ta-

láltak. A király maga elé idézte hát Remirat-ot, a démonok fejedelmét, de bejáratot ez se látott. Azt mondja Remirat:

— Uram, király, megparancsolom démonaimnak, hogy a tetőre szálljanak. Ott lesz a bejárat és ha onnan a palotába hatolnak, akadnak tán emberre, állatra, aki itt ismerős.

A démonok a tetőre szálltak és visszajöttek. És szolt a legelőbbkelő:

— Uram, embert nem láttunk, csak egy sasmadarat, ez itt ismerős.

— Hozzátok el a sasmadarat — szolt a király.

A démonok elhozták a sasmadarat, ez oly öreg volt, hogy repülni se tudott már.

— Hogy hívják? — kérdi a király.

— Elszeámár a nevem — szolt a sasmadár.

— Hány éves vagy?

— Ezer és háromszáz.

— Tudod-e, vagy hallottad-e valamikor, merre van e palota bejárata?

— Magam sohase láttam — szolt a sasmadár — de apámtól hallottam, éjszaki oldalán van a bejárat, de ezeréves por lepi, azért nem látod. Parancsold meg a szélnek,

hogy söpörje le a port a falakról, a kaput akkor megtalálod.

A király szavára szélvihar támadt, aztán nagy porföregteteg és a kapu egyszeribe látható lett. A kapu nagy volt, vasból kovácsolva, de a rozsdá kimarta már.

A kilincsről egy márványtábla esüngött alá és a táblán vésett betűkkel ez volt írva:

Tudjátok meg, emberfiak! Hosszu időn által lakozánk ezen palotában és öröm meg boldogság vala részünk. Aztán meguntuk a kényelmünket és a bőséget megutáltuk. Új örömökre szomjuhoztunk, igazgyöngyvel kevertük a buzánkat, virágharmattal borunkat, de a kenyér fanyar lett és a bor savanyu. A sasoknak hagytuk hát a palotánkat és megparancsoltuk nekik: valaki a palota eredetét tudakolná, mondják meg: csak próféta vagy király tudhatja meg titkát.

— Próféta vagyok és király is — szolt a király a sas madárhoz — mond e palota titkát nekem.

A sas madár földig hajolt és így szolt:

— Lépj be királyom és menj jobbra. Egy üveg szekrényt találsz és a szekrényben ezüst kulcsot. A kulccsal kinyithatod a belső kaput, amely aranyból van. Ez a

**Nyári ruhákat**

**legszebben tisztít**  
**Hrabéczy Antal**  
Debreceen, Széchenyi-u. 42.

szavára visszaléptek és se Fodor Kálmán, se Csillaghy György, se Rudnyánszky György máig sem esatlakozott Szivákékhoz.

Följegyezzük, hogy az említett képviselőknél kívül kik azok, akik Thuróczy főispán kunyorálására tovább is tagjai a Fejérváry-kabinetet támogató szabadelvűpártnak. Ime a névsoruk: Vietorisz Miklós, Krausz István és Szulyovszky Dezső. Thuróczy főispán megértemelte a darabant-kormány kitüntetését. Hogyne, hiszen jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a kormány hat szabadelvű párti vokssal többre számíthat. És mondja még ezek után valaki, hogy Fejérváry nincs szoros összeköttetésben a bukott szabadelvű párttal. Dehogy is nincs.

#### A rektor Fejérvárynál.

Láng Lajos, az egyetem ezidei rektora ma délelőtt a miniszterelnökségen járt és báró Fejérváry Géza miniszterelnökkel tanácskozott. Az a hír, hogy Lángnak a kabinetben helyet és szerepet szántak. A miniszter környezetéből viszont azt az értesítést kaptuk, hogy Láng Lajos azokról az intézkedésekről referált a miniszterelnöknek, amelyeket az egyetemen tett, hogy az egyetemi ifjaknak a politikai mozgalmakban való részvételét, értsd: tüntetését meg-hiusítsa.

#### A csöndes forradalom.

##### Felvonulás. — Polgárórség.

A legsötétebb festékek színezik a politikai eget szeptember 15-ére. A szociálisták szakszervezeteikben már elkészítették a nagy tüntetés tervezetét. A szociálisták attól tartanak, hogy szervezett rend-

jüket idegen elemek megbontják. Hír érkezett arról ugyanis, hogy az egyetemi ifjuság, a maga kebelében polgárórséget szervez. Jelvényük nemzetiszínű karszalag volna, amelynek fehér szalagján ez az irás volna: „Életünket és vérünket a magyar vezényszóért!”

Valószínű, hogy az egyetemi ifjak nem kapnak engedélyt a polgárórségben való részvételre. Láng Lajos rektor állt eléje az ügynek és kijelentette, hogy az egyetemi ifjak részvételét a tüntetésben nem tűri és akár szociálista, akár polgárórség címén vennének részt benne: ellenük a fegyelmi eljárást megindítja. Hasonló rendelkezést tesz a műegyetem rektora is.

##### Új főispánok.

Fejérváry Géza báró hétfőn járul a király elé. Békét és háborút is hoz magával. Kormánykörök erős meggyőződése, hogy a béke plakátja készül s a nevezetes képviselőházi ülésen olyan királyi izenetet olvasnak fel, amely a koalíció tagjait ki fogja elégíteni. De ha nem elégíti ki? Ugy megkezdődnek az előkészületek az új választásokhoz egy csomó főispán elmozdításával. Mint érdekes hírt közöljük azt is, hogy Lányi igazságügy-miniszter a törvényszékek szaporítását és új rendezését tervezi és csaknem bizonyos, hogy Jászberény is törvényszéket kap.

##### Báró Gromon Dezső.

A hivatalos lap jelenti: A személyem körüli magyar miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére Vajszkai és Bogyáni Gromon Dezső belső titkos tanácsos, honvédelmi miniszteriumi nyugalmazott államtitkár, valamint törvényes utódainak, a közszolgálatban, főleg pedig államtitkári minőségben sok éven át teljesített hű, odaadó és eredményes szolgálatai elismerésül a magyar

kapu egy kisebb palotába vezet, ahol egy csomó igaz gyöngyöt találsz, pirosat, csillogót. Aztán menj tovább és az udvarra jutsz, a melynek a földje arannyal, ezüsttel van borítva, a közepén egy ezüst skorpiót találsz. Ezt vedd el és egy nyilást látsz, amely a föld alá vezet. Itt megtudod a palota titkait, nagy királyom.

Salamon így tön. Az ezüst kulcsal kinyitotta a belső kaput, innen a gyöngyös csarnokba ment, innen meg az arannyal, ezüsttel borított udvarra, innen meg, mikor az ezüst skorpiót elvette, a földalatti palotába jutott.

A palota kapujára ez vala irva.

— E palota ura hatalmas volt és mindeneknek félelmetes. Örömben és boldogságban élt és uralkodott és trónján ült, míg a halálnak ideje érkezék.

Aztán meghalt és koronája porba hullt. Ha e palotába lépsz, rettegj és csodálkozz.

Salamon belépett az első csarnokba és itt három ajtót látott. Az elsőn ez vala irva:

— Akik itt laktak, hatalmasok voltak és gazdagok. És mikor meghaltak, nem maradt csak négy lábnyi föld alattuk.

A király kinyitja a kaput és a csarnokba

lépett. Csupa káprázat és ragyogás volt itt minden. Az egyik falára ez volt írva:

— Meddig álltam? Meddig ültem? Mennyi baj ért és mennyi öröm? Hányszor ettem? Hányszor ittam? Mennyi félelmet okoztam és hányszor féltem magam is?

A király innen egy másik csarnokba lépett. A küszöb márványába ez volt vésvé: — Ember! Az idő hazug és ne higyj neki. El fogsz hervadni, eltűnsz és a föld alá kerülsz.

A jobb falon pedig ez állt:

— Ne hamarkodj. Kis dolog miján mégy ebből a világból a másikba.

Továbbá:

— Készülj a nagy utra és vigyél elemózsiát magaddal, mert nem maradsz örökké a földön és halálad napját nem tudhatod.

Salamon egy másik csarnokba sietett, ahol egy ülő szobrot talált, amely úgy nézett rá, mint egy élő ember.

A király ujjá illeté, amitől a szobor reszketni kezdett és így kiáltozék:

— Jertek ide sátán fiai! eljött Salamon, hogy rontástokra legyen.

Es jöttek ezrével a sátánok és mind reszketett és tűz meg füst gomolygott ki az orrukából.

„bárói” méltóságot díjmentesen adományozom.

Kelt Steknában, 1905. szept. 3-án.

## EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

**Egyházi ülések.** A ref. egyháznál tegnap délután 4 órakor az árvaügyi, 5 órakor a tanyaépítő, 6 órakor a Vecsey-Bruckner-alapítványi bizottság tartott ülést.

**Beiratás a nyelviskolába.** Mr. M. Rose nyelviskolájába (Simonffy-utca 42. sz.) a beiratások naponta délelőtt 11 órától 1-ig és délután 5 órától 6-ig tartanak. Ez idényben a német, francia és angol nyelvet tanítják.

## VIDÉK.

### A székelyhídi kiállítás bezárása.

Az érmelléki szőlészeti és gazdasági kiállítást a borászati kongresszussal egyetemben tegnap, a kiállítás harmadik napján bezárták. Az utolsó előadásokat Molnár Ákos elnöklése mellett a fürdőház udvarán tartották meg, ahol előbb Szigethy Gyula ismertette a szőlőbetegségeket s a védekezés mód-szereit, azután Merza Márton fejtegette a hegyközségek szervezetét és a törvényre vonatkozó reform-javaslatait — végül pedig Bernáczky Alfréd Versec hegyközségi jegyző tartott értekezést az édes must conserválásáról. Javaslatát az országos vegyiskerleti állomás bírálata alá bocsátották. A tanácskozást délben berekesztették s a vendégek megtekintették Stubenberg gróf pincéjét, délután pedig külön vonaton átrándultak Diószegre, ahol a Zichy Tivadar pincéjét látogatták meg. A három napos kiállítást és kongresszust este bál fejezte be.

**Gyilkos szerelmes.** Gyakran előfordul az az eset, hogy szerelmi viszonyból kifolyólag egyik másik ember fegyvert fog szerel-mese vagy maga ellen. Hasonló eset történt tegnap a szomszédos Érmihályfalván. Régebb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Dersi Kálmán érmihályfalvai gazdasági tanító egy odavaló uri leánnyal, Baumann Ilonával. Azonban a házasságuk elé sok akadály gördült s valószínűleg ez adta a gyilkos fegyvert a leány kezébe. Tegnap délben 12 és 1 óra közt Dersi Kálmán érmihályfalvai gazdasági tanító együtt sétált Baumann Ilonával az utcán. Mélyen belemerültek a beszélgetésbe, mikor egyszerre a leány meg-

A király erre Isten legszentebb nevét mondta ki, amitől a sátánok elhallgattak és megriadva futottak a tengerig, ahol a habokba vetették magukat.

Csak az egy ülő szobor maradt ott. Ennek a belsejéből kivett egy táblácskát, a melyen titkos jegyű irás volt.

Es mikor így elszomorodva kutatta a kitudhatatlan titkot, ime elébe áll egy ifju, akinek jöttét nem látta és akinek nevét nem ismeré.

— Ismerem ez irást — szólt az ifju — ime ezt hirdeti:

— En, Sedad ben Ad sok ezer tartomány fölött uralkodom, sok ezer lovon lovagoltam, sok királyt legyőztem, sok hóst megöltem, de mikor a halálangyal érkezék, erőtlén lettem egyszerre.

Aki ez irást olvassa, ne törődjék a földi hiúságokkal, mert minden ember vége a halál és csak jó hire marad meg.

A király töprengve ment vissza birodalmába és megírta Prédikátor könyvét.

A dolognak summája ez: Mindezeket hallván, az Istent féljed s az 6 parancsolatait megtartsad; mert ez az embernek fő dolga.

**KI NEM HISZI!** győződjön meg, hogy a közelgő őszi idényre való legerősebb hazai kézi munka gyermek női és férfi és fehérneműek a legjutányosabb árakban

**Csakis**

**Cipők, Csizmák, kalapok**  
**NEUMANN TESTVÉREKNÉL** a Tisza palotában  
**kaphatók!**

állott s a következő pillanatban egy lövés dördült el és Dersi rögtön összeesett. A leány holtra rémülve először a fiatal ember nyakába borult, majd pedig haza futott s az ágy alá bujt. — Dersit aztán kocsin szállították lakására, hol most élet halál közt lebeg. A gyilkosság oka, mint értesülünk, szerelmi féltékenység. Dersi már régebben felajánlotta a házasságot a leánynak, azonban ez elé nagy akadály, a felekezeti különbség gárdült. A leány attól félt, hogy soha sem lehetnek egymáséi. A mihályfalvai szolgabírósg rögton jelentést tett az esetről a debreceni ügyészségnek.

**Családi dráma.** Miskolcra jelentik: Megdobbantó véres családi dráma tartja izgalomban a közeli Sály község lakosságát. Szücs Gábor sályi lakos nemrég nősült meg és házasságuk eleintén boldog volt. Később azonban az asszony házastárs, veszekedő természetű lett s férjére folyton féltékenykedett. Nemrégiben valaki besugta az asszonynak, hogy férje egy fiatal leány után jár. A különben is féltékeny természetű asszony ez időtől fogva utána lesett az urának. Szücs ezt észrevette és emiatt többször szóváltás keletkezett köztük. Tegnap Szücs késő este ment haza s emiatt veszekedni kezdett vele. Korán reggel 4 óra tájban az asszony újra kezdte a veszekedést. Szücs elkéserevedve, egy hatlövetű revolverrel fenyegette meg az asszonyt. Ez azonban folytatta a veszekedést, sőt felkapott egy kezeügyébe eső hasáb fadarabot s azzal férjét főbe ütötte. Ez megtántorodott az ütéstől, de a következő pillanatban felémelte a revolvért, rásütötte az asszonyra, a ki a lövéstől halva esett össze. Szücs Gábor, amidőn feleségét élettelenül látta feküdni, szíven lőtte magát. A szomszédok találták meg Szücsöt és feleségét az udvaron holtan.

**Agyonvert ember a szőlőhegyen.** Farkas István és Veress József hegyi lakosok a fugyivárhelyi szőlőhegyen levő szőlőjükben összeszólalkoztak Homoki Imre szomszéd földmivessel. A szóváltásnak az lett a vége, hogy villára, dorongra kaptak s a szerencsétlen embert agyonütötték. A tetteseket elfogták Veres Józsefnél együtt, ki beismerte, hogy a vasvillát ő adta férje kezébe, sőt a doronggal is ütötte az áldozatot. A biharpüspöki csendőrőrs a három bűnöst őrizet alá vette. A törvényszéki boncolást a vizsgálóbíró a holnap nap folyamán foganatosítja.

## A józsai nép forrongásáról.

### Egy komoly vélemény.

Debrecen, szept. 9.

Lapunk tegnapi számában reprodukáltuk a Debrecen ama híradását, hogy a Józsán, az egyházi adó miatt forrong a nép. Erre a közleményre ma nagyon illetékes forrásból az alábbi s az ügyet igazságosan megvilágosító cikket kaptuk. Ide igtatjuk egész terjedelmében:

E lap szeptember 8-iki számában a józsaiakról az a hír jelent meg, hogy forronganak, elégedetlenség támadt az adó miatt. Miután ezt a szélesen elterjedt lapot maguk a józsaiak is olvassák, jó részük e híradásból tudja meg, hogy ők forronganak. Épen azért a tényállás konstatálását elengedhetetlennek tartom, részint azért, hogy a szegény józsaiak a forrongás vádjától felmentessenek, részint azért, hogy ama híradás esetleg alkalmat ne adjon arra, hogy az elégedetlenedők száma szaporodjék.

Tény az, hogy a józsaiak egy része teemes összegű templomépítési külön egyházi idővel van hátralékban. Az is tény, hogy a endes egyházi adó befizetése a két utóbbi év alatt el volt hanyagolva. Mivel a templomépítésre fölveti kölesönt törleszteni s tamarját fizetni kellett, a pontatlanul fizetett ipitkezési adót a lelkész és tanítók fizetésére

szolgáló rendes egyházi adóból kellett fizetni. Így aztán a lelkész és tanító fizetése maradt hátralékban s nemcsak 1904-ről nincsenek a behivataltok kikifizetve, de 1905-re egy fillér fizetést sem kaptak még.

A templomépítési adósságtól megszabadult az egyház, mert az országos közalap a két társegyháznak 10,000 K segélyt nyújtott. Amde ebből a belső emberek fizetése nem telt ki. A ki építési adóját befizette: méltán követeli, hogy a hanyag hátralékosoktól a tartozás behajtsassék. Megkezdődött e hajtás már a múlt évben, de nem szolgálatkész tényezők viselkedése miatt félbe maradt. A presbyterium határozatából tehát a kellő formák között járási végrehajtó kezére bízott a felsőbb polgári hatóság által a behajtás. A kiküldött végrehajtó csupán megjelenésével is eredményt ért el, egy része azonban a hátralékosoknak vagy nem tud, vagy nem akar fizetni. Feltesszük, sőt hisszük is, hogy a végrehajtó tapintatos eljárása mint eddig, úgy ezután is megtalálja a módját annak, hogy működésével „forrongást” nem idéz elő. Nem is forrongásról, hanem inkább csak néhány fizetni nem akaró egyháztag makacsságáról van itt szó. A józsai nép bármily szegény, de vallását szereti, egyházához ragaszkodik, érette bámulatos áldozatokat hozott és hoz folyvást. Aztán bármennyire égető is az egyház szükségé, meg van a törvényes módja annak, hogy a hol fizetésektelen szegénység mutatkozik: a végrehajtó nem fogja könyörtelen elbánásban részesíteni a népet.

Hassunk hát csillapítólag a kedélyekre, melyek úgy sem izgatottak, de ha reá fogjuk: könnyen kisértesbe jöhet. Különben a presbyterium eddig is haladékat adott azoknak, akik kellően indokolva haladékat fordultak hozzá s bizonyára ezután sem zárkózik el az elől. Ha ennek ellenére a hangulatot egyesek privát érdekeinek céljából kedvezőtlené tenni akarnák: nem fogunk késni azzal, hogy közelebről reá mutassunk azokra a tényezőkre, akik elefántról beszélnek ott is, ahol szunyogról van szó.

D.

## A VÁROSHÁZARÓL.

**A főügyész itthon.** — Dr. Magoss György városi főügyész — szabadságidejét megszakítva — tegnap délben haza utazott, hogy résztvegyen a Páncsován tartandó polgármesterek kongresszusán. Szabadságideje f. hó 15-én telik le.

**Városházáról.** Kovács József polgármester távollétében — a több rendbeli szabadságolások miatt — Vecsey Imre főjegyző hazatértéig Király Gyula tanácsos — mint polgármester helyettes — látja el e hivatal teendőit.

**Az ipartanács tagjai.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara tegnap átiratilag értesítette a várost, hogy az ipartanácsba rendes tagokul Zádor Lajost és Serli Edét, póttagokul Szentkirályi Tivadart és Tóth Kálmánt küldte ki.

**Debreceniek a polgármesteri kongresszuson.** A magyar polgármesterek kongresszusán, Páncsován Debrecenből Kovács József polgármester és dr. Magoss György t. ügyész vesznek részt. Csatlakozik hozzájuk Domahidy Elemér főispán is. Mindhárman reggel a budapesti gyorsvonattal utaznak el Debrecenből.

**Szilágymegye — Debrecenhez.** Szilágymegye második rendkívüli közgyűlésén is kimondta a nemzeti ellentállást s a miniszter megsemmisítő határozatát törvénytelennek mondta ki. Az erre vonatkozó határozatot tegnap küldte meg Debrecennek. — Hát majd mi is hasonló határozatot hozunk, ha elkövetkezik annak az ideje.

**NÉVJEGYEKET** Iszlésesen és elosón készült a DEBRECENI ÚJSÁG nyomdáján.

## Husarak emelése és a debreceni vendéglősök.

A vendéglős ipartársulat mézsárszékét nyit.

Próba vágatás.

Debrecen, szept. 9.

Debrecen város vendéglőseinek, kávéseinak, korosmárosainak ipartársulata tegnap igen népes és igen zajos ülést tartott az Angolkirálynő szálloda fehér termében.

Az ülést Hauer Bertalan elnök vezette s előterjesztette azt a különben köztudomásu tényt, hogy a debreceni mézsárosok felemelték a husarakat. Felemelték pedig azért, mert a katonai szállításokat nagyon olcsón eszközölték s amit ott ráfizettek az üzletre, azt most a debreceni közönségen akarják bevenni.

Az ülésen jelenlevők erősen méltatlankodtak a mézsárosok eme indokolatlan eljárása ellen, amely a vendéglősöket, mint nagy husfogyasztókat érinti a legközelebről.

Dr. Abraham Dezső ügyész hangsúlyozza, hogy Debrecen város tanácsa törvényadta jogánál fogva kényszerítheti a mézsárosokat, hogy a husarak felemelésétől elálljanak.

Szeredi József kijelenti, hogy legtanácsosabb, ha az Ipartársulat szövetségi alapon mézsárszékét állít fel.

Privitzer József kérde, hogy mi lesz azzal a hussal, amit a szakársak nem fogyasztanak el?

Márkus Jenő szintén a mézsárszék felállítására mellett van. Attól nem kell félni, hogy a vendéglősök nem veszik igénybe a húst, mert a mézsárszék a közönségnek is rendelkezésére bocsátják s ha olcsóbban adják a húst, mint a mézsárosok, el fogják kapkodni a húst.

Szeredi József kijelenti, hogy ő szakember, nemcsak vendéglős, de mézsáros is s most is maga vág húst magának. Szívesen áll a mozgalom élére, mint mézsáros s az elömmunkálatokban mindenféle tanácsosul szolgál. Bizonyosra veszi, hogy kilónként 20—30 fillérrel olcsóbbra fog így a hus kerülni.

Márkus Jenő indítványozza, hogy tartsanak egy próba vágatást.

Hauer Bertalan a mézsárszék felállítására mellett van. A maga részéről 1000 koronát azonnal megszavaz a mézsárszék céljaira.

Végül Szathmáry Zoltán titkár javaslatára elhatározzák, hogy a mézsárszék felállítására tárgyában a tervek előkészítésére egy bizottságot küldenek ki, de addig is felkérlik a városi tanácsot, hogy a husarak leszállítása ügyében hasson a helybell mézsárosokra.

A tervek praktikus kipróbálása ügyében egy próba vágatást is eszközölnek.

Az előkészítő bizottság tagjai lettek Hauer Bertalan elnöke

alatt Törő Imre, Szeredi József, Márkus Jenő, Halász Izidor és Haranghy György.

## Az állatorvos kongresszus tagjai Debrecenben.

### A város vendégei.

Debrecen, szept. 9.

Ma este érkeznek Debrecenbe a fővárosban több napig tartott állatorvos kongresszus tagjai. Közel 60 egyén jön Debrecenbe a világ minden részéből.

A kongresszus hozzánk érkező vendégeit Debrecen ismert vendégszeretettel fogja fogadni a Hortobágyon ebédet ad tiszteletükre.

Az érkezés ma este 7 órakor lesz a budapesti gyorsvonattal, a mikor is az érkezőket Király Gyula fogja fogadni, mint a polgármester helyettese.

Vasárnap reggel az állatorvosok a Hortobágyot tekintik meg, a hol reggeli és ebéd lesz speciális magyar ételekből.

Debrecenbe érkeznek pedig a következők:

Dr. Eber tanár (Lipce), Rösler tanár (Köthen), Dr. M. Tenyoch és neje (Chemnitz), Dr. Käppel tanár (Lipce), Frölich (Koppenhága), N. P. Jakobsen (Koppenhága), K. V. Ramlan (Koppenhága), Kohl vágóhídi igazgató (Soumerfeld), C. Bockelmann (Aachen), Wizel (Truttberg), Dr. Ott (Giessen), Schulz Ferenc és neje (Nikovitz), Schmidt és neje (Kolring), L. Bens és neje (Breslau), Dr. Wuches (Pappenheim), Dr. Karl Haager (Bécs), Dr. Malkins (Hauover), Schopelt Henrik (Nagyszében), Georgi Albert (Pauza), Schapal János (Horsmanod), Feiler Alfréd (Temesvár), Eicke Pál (Rastenburg), Schuiedt (Rastenburg), Baumgarten (Lackenwalde), Dr. Räder és neje (Dresda), Dinkelstert asszony (Dresda), Grebe tanár (Reinbach), Dr. Wildbrand (Schverrin), Dr. A. D. De Jong (Leiden), Webers (Leiden), Gantier és neje (Koppenhága), Cramer (Koppenhága), Gailer Ferenc (Klagenfurt), Kühn János (Schwerin), P. Richter (Siegburg), Wilde Károly (Posen), Schamer (Budapest), Gálos Kálmán (Budapest), Beszedits János (Budapest).

A városi gazdasági egyesület a fogadtatásra nézve a következőket jelenti:

A gazdasági egyesület tagjait ez uton is felkérjük, hogy a VIII. nemzetközi állatorvosi kongresszus városunkba érkező kiránduló tagjainak f. szeptember hó 9-én, szombaton este fél 7 órakor a vasuti állomáson fogadásánál megjelenni sziveskedjenek.

Debrecen, 1905. szept. hó 8.

Az elnökség.

## UJDONSÁGOK.

\* **Évnyitó ünnepély.** Az ev. ref. főiskola istentisztelettel egybekapcsolt évet nyitó ünnepélyét folyó 1905. szeptember hó 9-én tartja. Délelőtt 9 órakor a nagytemplomban imádkozik Csiky Lajos főiskolai lelkész. Istentisztelet után a főiskola dísztermében dr. Ferenczy Gyula akadémiai igazgató rektori tanévmegnyitó beszédet mond.

\* **A Nyomdász Szakegyesület** 10 éves jubileuma emlékére holnap, vasárnap, d. e. 10 órakor, a „Korona” vendéglő nagytermében díszgyűlést tart a debreceni bizottság, a következőkkel: 1. Nyitány, előadja Veres Tóni zenekara. 2. Prológ, szavalja Péntek Lajos alelnök. 3. Elnöki megnyitó, elmondja Morvay Zoltán elnök. 4. A nyomdász dalárda éneke. 5. Versek,

szavalja Berényi Gábor. 6. A nyomdász dalárda éneke. 7. Ünnepi beszéd, elmondja Kiss Sándor jegyző. 8. Munkás induló, előadja Veres Tóni zenekara. Belépti-díj nincs. A közönséget szívesen látja a rendezőség.

\* **Az ügyvédi kamarából.** A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Molcsányi János* ügyvédet Ujfehértó székhelyre az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

\* **Előléptetett debreceni vasutasok.** A Máv. elnökgazgatósága a debreceni vasutasok közül *Hoffner Elek* mérnököt és *Horváth Károly* számtisztet a IV. fizetési osztály 3-ik fokozatába, *Kun Ignác*, *Erdei Imre* és *Sajó Lajos* hivatalnokokat az V. osztály 3-ik fokozatába, *Jakabfalvy József* altisztet pedig a II. osztály utolsó fokozatába főraktárnokká nevezte ki.

\* **Főiskolai élet.** A rendes beiratások tegnap fejeződtek be és ma d. e. már ünnepélyesen megnyitják az akadémián az új tanévet. Az ifjusági tisztségek betöltése a szokottnál simábban fog lefolyni, amennyiben a jogakadémia első tisztsége, a segítőegyleti elnökség egyedüli komoly jelöltje H. Kiss Pál 3 jh., aki ellen már csak azért sem léptetnek fel ellenjelöltet, mert az felesleges fáradság volna. A főiskolai ifjuság választási előértekezlete f. hó 10-én este lesz a Bikában.

\* **Erdőőri szakvizsgák.** Debrecenben október 15-én lesznek az állami erdőőri szakvizsgák. Vadőrök ezuttal nem vizsgáznak nálunk.

\* **Változás az üzletvezetőségél.** Majerszky Mihály forgalmi főnök, főellenőrt az igazgatóság a kolozsvári üzletvezetőséghez osztályfőnöknek áthelyezte. A rokonszenves főtitkár még egyike azoknak a keveseknek, kik a debreceni üzletvezetőség felállítására óta állandóan itt teljesítettek szolgálatot. Távozását mélyen sajnálják, mert mint főnök és mint collega, egyaránt kiűnt. Majerszky tegnap már el is búcsuzott tisztviselő társaitól, kiknek rokonszenvét magával viszi.

\* **Vendéglősök és a vásárcsarnok ügye.** A debreceni vendéglősök ipartársulata tegnap tartott ülésén foglalkozott a vásárcsarnok ügyével. — Nagy volt a panasz az elárúsítókra, akik önkényének nemcsak ki vannak szolgáltatva, de megfelelő anyagot sem kapnak. *Hauer Bertalannak*, az ipartársulat agilis elnökének indítványára kimondták, hogy a tanácsnál megsürgetik a vásárcsarnok létesítésének ügyét.

\* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Ifj. Marjai György ref. 27 éves, Tóth Juliska ref. 6 napos, Bányai Károly izr. 10 éves.

\* **Elfogott betörő.** A tévedések elkerülése végett kijelentjük, hogy nem arról a vakmerő betörőről van szó, aki az utóbbi betöréseket rendezte. Az egyelőre még biztonságban érzi magát. Más, egészen más betörőről van itt szó, aki szerencsétlenségére a betörések terén kevés szakértelemmel bírt, így hamar lépésre került. Nagy Ignácnak hívják, szabad óráiban hetes a Kontsek Géza fűszerüzletében. Tegnap valami ürügy alatt eltávozott az üzletből a Lorántfi-utca 40. szám alá, hol Mezei Antal hetes társa lakott. Az eresz alatt álló kulcsot magához véve, kinyitotta a lakást, honnan egy ládá-

ból ötvenélt korona készpénzt és egy acél női órát kivett. Hogy a gyanút magáról elhárítsa az ajtót sarkából kiemelte úgy, hogy azért a kulcsesal még bezárható legyen. A ravasz csel nem sikerült s Bikfalvy r. biztos tegnap Nagy Ignácot letartóztatta. A betörő a rendőrségen töredelmes vallomást tett, sőt még azt is beismerte, hogy gazdáját Kontsek Gézát is állandóan lopta. Átadják az ügyésznek.

\* **A kamara szalmafonó-kiállítás.** Az iparkamara muzeumában vasárnap délelőtt megnyílt szalmafonó kiállítás, a kiállított tárgyak egyrésze eladó. A szép, izléses és olcsó díszmunkákra bizonyára ismét sok vevő fog találkozni.

\* **A pincér-iskola megnyitása.** A debreceni pincér-iskolában, mint a felügyelő bizottság Márkus Jenő főgondnok elnökelete alatt elhatározta, a beiratások szeptember hó 20-án, a tanítások pedig 26-án kezdődnek meg.

\* **Szerencsétlenség a kollegiumban.** A kollegiumban most folyó vízvezetési munkát ismét beszéltet magáról, ujabban egy sajnálatos szerencsétlenség révén. Tegnap délelőtt a kollegium egyik helyén akarták a vízvezetési csövet lerakni, a munkát bontással járt, amit kőművesegedek végeztek. Alól a földszinten ugyanazon helyen ugyanakkor munkásszonyok foglalatostkódtak, akik közül az egyik fejére a bontás közben hulló téglából egy féltéglánál is nagyobb darab zuhant. — Természetesen a két emelet magasságból eső kő nagy szerencsétlenséget vont maga után: az asszony kopnyája három helyen megrepedt. Jajkiáltására összeszaladtak a munkások, a vérben fekvő asszonyt felvették és rögtön ápolás alá vették. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy kit terhel a felelősség az óvó intézkedés elmulasztásával.

\* **Méhészeti előadás.** Az Alföldre küldött vándortanító Püspökladányban tartott méhészeti előadása után legközelebbi előadását október 15-én Kisujszálláson tartja meg. Debrecenben október végén tartanak szakoktatást.

\* **Felhívás a tanoncotartó kereskedő főnökökhöz.** A kereskedő tanoncot beírása folytatódólagosan f. szept. hó 9-én, szombaton délelőtt 11—12 óráig és délután 5—6 óráig, szeptember hó 10-én, vasárnap d. e. 10—11 óráig és legkésőbb szept. 11. és 12-én d. e. 11—12 és d. u. 5—6 ó. történik. Az ipartörvény értelmében minden főnök tanoncot idejekorán beírni és az iskolába felküldeni tartozik. Ennek elmulasztását az iskola igazgatósága az iparhatóságnak haladéktalanul be fogja jelenteni.

\* **Elhelyezett mentelepi százados.** A honvédelemügyi miniszter levéldi Kozma Ferenc debreceni katonai mentelepi I. osztályu századost a nagykőrösi állami mentelephez helyezte át.

\* **Tolvaj szobalány.** A szobacikák, kivált ha csinosak, leginkább azzal foglalkoztak, hogy öreg urak sziveit rabolták el, a mi azonban törvényszéki tárgyalást csak ritka esetben szokott felidézni. Balázs Lina eltért ettől a hagyományos szokástól és szívek helyett Péterfi Elza szakácsné pénztárcáját, melyben harminckét korona volt, lopta el. A lopást felfedezték és Balázs Lina a börtönbe került.

Már megérkezett az őszi  
férfi, női és gyermek **Cipők Glück Ede**

✱ legnagyobb cipő-áruházában ✱  
Debrecen, Piac- és Kossuth-u.  
sarok, a kistemplommal szemben  
Szép és jó minőségű cipőket olcsón csak nálam lehet  
vásárolni.

\* **Lassale-ünnepély.** A munkás szervezetek küldöttei a hó 8-án este ülést tartottak, a melyen elhatározták, hogy a Lassale-ünnepélyt, — tekintettel arra, hogy rövid időn belül lesz a vasmunkások és a kőművesek mulatsága és így nagyobb közönség nem várható — a téli mulatságok alkalmával fogják megtartani.

\* **Sikkasztó borfiu.** A vasuti vendéglős Ott Sádor tegnap kétszáz koronát adott át a nála szolgáló Kerekes József borfiunak. A kétszáz korona fogyasztási illeték volt és Kerekesnek a városi borfogyasztási hivatalnál kellett volna befizetnie. Kerekes ehelyett azonban a kétszáz koronát zsebre vágta s meglépett. A sikkasztó állítólag a városról is megszökött.

\* **Titokzatos öngyilkos.** Megírtuk annak az ismeretlen leánynak az öngyilkosságát, aki a nagy-létai vasut elé feküdt s aki hátrahagyott levelében Gáspár Pistikének valloita magát. Most a rendőrséghez Gáspár Lidi budapesti lakosnő levelét írt, amelyben azt írja, hogy az öngyilkos valószínűleg az ő nővére, a hazuról 2 évvel ezelőtt eltűnt Eszti volt, akinek kora s személyleírása megegyezik az öngyilkoséval. A rendőrség most megküldi Gáspár Lidinek a hulláról felvett fénykép-felvételt.

\* **Egy öreg napidíjasról.** Bátor Debreceni Lajos 38 évig szolgálta a várost, mint napidíjas s azután mikor kibregedett, 240 korona kegydíjat szavazott meg neki a közgyűlés kegydíjúl. Most azután a derék öreg szolga nem tud megélni a mai drágaságban, amin nem is esodálkozunk. Segélyt kér, annyit legalább, hogy fedél alá kerülhessen s éhen ne vesszen. Azt hisszük, hogy a gazdag Debrecen megfogja találni a módot a derék régi szolga kérelmének teljesítésére.

\* **Szabad előadás.** A szocial demokráta tegnap este nagy érdeklődés mellett tartották meg szabad előadásukat. Ezuttal először vettek nagyobb számban részt a nő munkások a szocialis mozgalomban. Előadásra került az ált. titk. vál. jog és a történelem. Vasárnap d. u. 3 órára ismét előadás lesz arról, hogy mit várhat a nép az ált. vál. jogtól.

\* **Szerelmi dráma.** Érmihályfalváról szükszavu távirat jelenti, hogy a tegnapi heti vásáron Tóth Ferenc ottani állami földmives iskolai tanárt megtámadta a nyílt utcán egy leány s revolverrel hátba lötte. Tóth állítólag hűtlenül elhagyta a leányt, aki így állt boszszut. Tóthot baldokolva szállították el a dráma színhelyéről.

\* **Besurranó tolvaj.** A tolvajok ezer féle válfaja közt ez a legveszedelmesebb, mert nem csak nehéz ellene védekezni, de nehéz a nyomára jönni is. Elegendő egy nyitva felejtett ajtó, vagy ablak, hogy a besurranó tolvaj utat leljen a lakásba. Ezek ellen se éjjel, se nappal nincs biztonságban a közönség. Legutóbb Rottmann Móricné nyitott ablakán mászott be egy ilyen veszedelmes alak s egy huz corona értékű ágyneművel állott tovább. A tolvajnak eddig nyoma sincs.

\* **Tolvajszövetkezet.** Három csavargó suhanó Grósz Jakab, Váradi Károly és Szabó György szövetkezett egymással, hogy könnyű, dologtalan életmódot biztosítsanak maguknak. Szállásuk nem lévő, az újföldi tanyák szalmakazalai közt ütötték fel tanyájukat. Innen jártak kalandos vállalkozásaikra, mely lopásból állott. Ahol egyszer megfordultak, mint a jó kutra, egy jártak oda lopni. Babocsay Béla Csapó-utcai ke-

reskedőt három izbea is meglopták. Tegnap azonban rajtavesztették, Grószot elfogták, a kinek a révén a másik kettő is hurokra került. A szövetkezet tagjainak szállásáról a rendőrség alkalmasint hosszabb időre gondoskodni fog.

\* **Meglopta a barátneját.** Bizalmával ajándékozta meg Tóth Eszter cseléd barátneját, Kokas Erzsébetet. Kokas Erzsébet ezt a bizalmat azzal hálálta meg, hogy barátneját meglopta. Egy éjjelre szállást kért tőle, melyet arra használt fel, hogy a mosásba kiadott fehérneműek közül néhányat kiválasztott s azokkal megszökött. A rendőrség körözi.

\* **Nagy értékű szép ezüst díjakat** szállít Lőfkovits ékszerész az e hó 16-iki beregmezei ügető versenyre, melyek jelenleg kirakatában láthatók.

**A „Hungaria“ kávéházban minden nap zene-estély.**

\* **Alföldy Károly táncokelájában az őszi tanfolyam** szeptember hó 11-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán: Péterfia-utca 2.

\* **Iskolai növendékek részére a legelőnyösebb** bevásárlási forrás, u. m. legújabb vászon fedetű fűzetek, valódi C. O. Richter-féle és magyar gyártmányú körzők, rajzlapok és rajztűk, vonalzó, rajztáblák, dörzsgummi, tubus és gombfestékek, valódi kínai tusok, iskolai táskák, legjobb zsebrón, tollnyelek, tollkések legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. Iskolakönyvek bekötése: egész vászonba, névbenyomással, darabonként 40 fillér, félvászonba, papirkötésbe 20 fillér. **Pongrácz Géza** papír- és gyári raktárában, Debrecen, Piac-utca 7., Bika szálloda mellett.

\* **Hölgyeknek, uraknak, fiataloknak és öregeknek** legjobban kedvelt beszerzési forrás a szükségleteik fedezésére Mentze Henrik újdonságok áruhaza, Piac- és Szent Anna-utca sarkán. Nagy választék: iskolai és háztartási, gyermekjátékok, háztartási cikkek és műparáru különlegességekből, olcsó, szabott ár mellett.

\* **Antidol a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen. A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyérre eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegve: azonnal megszűnteti a bajt. **Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jól mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy használta-e már az Antidolt? Egy üvegeske ára 1 korona 20 fillér; 35-ször mulaszthatja el vele fejfájását. Debrecenben kapható: Mihalevits, Grosz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerészek uraknál.**

## Szocialisták kudarca.

### Éjjeli távirat.

Ma két helyen is tartottak a nemzetközi szocialisták gyűlést, de mind a két helyen óriási kudarcot vallottak a hazafias polgárság felbuzdulása miatt. Az egyik helyen pompás tréfát csinált a szocialistákkal a polgárság s az esztergomi szocialistákon sokáig fognak mulatni az országban.

Mikor ugyanis nem akarták őket meghallgatni a hazafias polgárok, egy szocialista elkiáltotta magát:

— *Se meg nem hallgattok, se kenyeret nem adtok!*

Alig hogy elhangzottak a szavak, a polgárok két kosár kiflit hajigáltak a szocialisták felé.

— *Neszték — kiáltották — nem csak kenyeret adunk, hanem péksüteményt is.*

Óriási hahota közben oszlott szét erre a gyűlés, a nélkül, hogy **Hudák Gyula** és **Vékony Sándor** budapesti szocialista vezérek beszédüket elmondhatták volna.

**Szilágy-Somlyón** szintén eredménytelen volt a nemzetközi szocialisták gyűlése. Itt **Garbai Sándor** kezdett beszélni, de mikor **Kossuthot** gyalázn kezdte, a polgárok egy-másután kiáltották:

— *Pesti svihákok! Kormánybencek. Le veletek! Kormánycsatlósok!*

Végül a nép a szónok emelvényét felborította s a gyűlésnek dulakodások közt vége szakadt.

## SZÍNHÁZ.

**A legújabb színházi szerződtetések.** A Fővárosi Orfeum igazgatója Waldmann Imre, a Tarka színpad részére októbertől szerződtette a következőket: Gaál Ilonka szubrette és társalgási színésznő a kolozsvári nemzeti színház volt tagját, Nagylaky Aranka naivát, Szentés János komikust, Remete Géza énekes bonvivantot, Gömörly Jenő komikust. — **Parlaghy Kornélia** szubrette énekesnő, a szegedi színház volt primadonnáját októbertől **Krecsányi Ignác**, a temesvári színház igazgatója szerződtette. — **Kövesy Albert**, a pécsi színház új igazgatója újabban szerződtette társulatához a következő elsőrendű tagokat: Kállay Jolán szubrette primadonna, Jónis Lajos bonvivant, Pesti Kálmán komikust a Népszínház tagját, Király Frigyes opera és operette énekest, Érczkövy Károly baritonistát, Micsey F. György, a székesfehérvári színház igazgatója újabban szerződtette társulatához szeptembertől: **Hajós Elza** szubrette énekesnő, **Székely Anna** énekesnő, **Timár Béla** komikust, **Csendes Alice** naivát, **Csontó Lajos** szertáros, **Torday Károly** ügyelőt, **Borcsay József** sugót. — **Berlányi Vanda** naivát októbertől kezdve **dr. Janovics Jenő** a kolozsvári nemzeti színház igazgatója szerződtette. — **Miskey József** tenoristát mostantól **Szilágyi Dezső** igazgató szerződtette — **Nagy Sándor** bonvivant és szerelmes színész szeptembertől **Somogyi Károly**, a nagyváradi színház igazgatója szerződtette. — **Sárközy Alajos** baritonistát szeptembertől **dr. Farkas Ferenc** az Észak-magyarországi színikerület igazgatója szerződtette.

## TÁVIRATOK.

### Az új fumei kormányzó.

**Budapest**, szept. 8. Félhivatalos hírforrások szerint, mint befejezett tényt kolportálják, hogy **Szapáry Pál** gróf még a napokban **Fiume** kormányzójává fog kinevezettni.

### Uj v. b. titkos tanácsosok.

**Budapest**, szept. 8. **Csáky Károly** gróf váci, **Majláth Gusztáv** gróf gyulafehérvári és **Széchenyi Miklós** győri püspökök valóságos belső titkos tanácsosokká nevezettek ki.

### A politikai helyzet.

**Budapest**, szept. 8. **Fejérváry Géza** báró elnöklete alatt ma minisztertanács volt, amelyen megfogalmazták azokat az előterjesztéseket, amelyeket **Fejérváry Géza** báró fog tenni a királynak. **Fejérváry Géza** báró 5 órakor délután Bécsbe utazott, a hova a király szombaton utazik s így csak vasárnap fogadhatja a miniszterelnököt.

### A tokiói zavargások.

**Tokió**, szeptember 8. **Sukima** tokió városi parancsnok ma felszólította a népet, hogy tartózkodjanak a zavargásoktól.

**London**, szeptember 8. **Tokio** szomszédságában **Chiba** japán város lakossága ma felgyújtotta a prefektúra épületét és a törvényszéki palotát, miután a békekötést a japánokra nézve nem tartják előnyösnek.

### Ipartestületi kongresszus Szabadkán.

**Szabadka**, szept. 8. Ma itt tartották meg az ipartestületek VII-ik kongresszusát, a melyen a jelenlevő **Zichy Jenő** gróft, **Apponyi Albert** gróft, továbbá **Kossuth Ferencet** és **Barabás Bélát** díszelnökké választották. **Zichy Jenő** indítványára a kongresszus állást foglalt az önálló vámterü-

let mellett. Óriási hatás mellett beszélt Apponyi Albert gróf, aki kijelentette, hogy azért jelentek meg személyesen a kongresszuson, mert meg akartak győződni az iparosok által hangoztatott bajokról. Apponyt a nép vállára emelte gyűjtő hatása beszéde után s egy óráig ünnepelték.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezés. Bernáth Elemér táblai elnök Bihari Kálmán végzett joghallgatót a hajdusoboszlói járásbíróvához joggyakor-nokká nevezte ki.

§ Az anya gondatlansága. Béri Mihályné hajduböszörményi asszony nagymosás közben őrizetlenül hagyta a szobában levő forró vízzel telt vasüstöt, melybe négy éves Eszter leánya beleesett. A kis gyermek öt heti kínlás után elhalt. A gondatlan anyát, ki tegnap állt a debreceni büntető bíróság előtt, a törvényszék 40 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Izgalmas katonai tárgyalás folyt le a hannoveri katonai bíróság előtt. Böje 73. ezredhez tartozó közlegényt vonták kérdőre többszöri megszökés miatt és gyilkossági kísérlet miatt. Boje ugyanis az őt elfogni akaró katonai őrzőre revolverével többször rálőtt, de szerencsére senkit sem sebesített meg. Bojet már egyszer hasonló esetekért hat évi fegyházra ítélték, de büntetése alatt elvette őrének fegyverét és megsebesítve az őrt, megszökött a fogságból. — Tegnap vonta ezért az újabb szökésért kérdőre a katonai bíróság. A tárgyaláson Boje a tisztekkel, a bírakkal és a tanukkal gorbáskodott és tetteleg akarta inzultálni őket. A bíróság a veszedelmes katonát két évi fegyházra ítélte.

## A vallomás.

— Regény. —

Írta: Mátral.

(Folytatás.)

— Két évig vas szorgalommal dolgoztam kiképeztetésesen s végre annyira vittem, hogy mint önálló ügyvéd felléphettem. Cooper ur, ki fiaként szeretett, nekem adta át praxisát, mely agg koránál fogva már terhére volt. Nemsokára nagy hírnévre tettem szert. Szerencsém legmagasabb fokán állottam.

— Ekkor egy szerencsétlen esemény az örvénybe sodort.

— Kovács kifáradva szünetelt s mély gondolatokba merült. — Aggályal elteve nem bírtam a komor esendét, mely bennünket körülvevett megszakítani. Aggódva letekinttem Kovácsra, kinek görcsös mozdulataiból ítélve félnem kellett, hogy haláltusája megkezdődött.

Fejét iparkodtam felemelni. Szeretetteljes pillantással megköszönte fáradságomat és nyögé: Kebelem enyhítő könny után sóvárog. De szemeim ki vannak száradva. Vallomásom nehezebbé válik, mint ezt eleinte hittem volna.

— Hallgasson meg tovább.

Összeszedte erejét s megindult hangon folytatá:

— Még midőn Cooper irodáiban dolgoztam, Rochester kereskedő családjával barátkoztam meg, melynél ő általa lettem bevezetve.

— Rochesternek egyetlen gyermeke volt, Aurelia, legkecsesebb testi szépségű leánykája, finom műveltséggel, a test és lélek előnyeivel felszerelve. Midőn először láttam, alig volt tizenöt esztendő, de teljesen kiképzett szűz, első, legtisztább virágzásában.

— Eddig nem tudtam, mi a szerelem. Aurélia megjelenése villámtűzhöz hasonlóan azonnal fellobbant bennem a szerelem ha-

talmas lángját. Az első szerelem eszményi hevével imádtam Aureliát. De ezen heves szenvedélyt, mely egész lényemet eltöltötte, féltéken eltitkoltam, mint tiltott gyümölcsöt. S ehhez voltak is okaim.

— A mint észrevettem, Rochester, leányát üzlettársa fiának szánta hitvesül s ezen összeköttetést már történt ténynek is tekintette. Semmi áron sem mertem volna, ki mint szeretett fia jártam házába, a derék öreg férfiú e tervét meghiusítani. E mellett Aurelia mindig nyájasan beszélgetett ugyan velem, de mind a mellett úgy, hogy irántam táplált vonzalomnak vagy szerelemnek legkisebb nyomát sem láthattam rajta. Sőt inkább úgy látszott, mintha valódi szerelemre képes sem volna. Mert Smith Vilmossal is, kit atyja férjül szánt neki s ki szint-ugy mint én, naponkinti vendég volt Rochester házában, hasonló közönyösséggel, sőt gyakran sértő hidegséggel bánt Aurelia. E körülmények érzelmeimet mélyen bensőmben szoriták vissza s duló szenvedélyem féltéken rejtegetésére kényszerítének, mi mondhatlan kinnal töltött el. A fiatal Smith-tel soha sem tudtam igen megbarátkozni. Ő egyike azon igénytelen embereknek volt, kikben ha vagyonuktól eltekintünk, mi sem marad hátra, mint — rossz kereskedősség. Mivelt-sége — a kereskedelmi ismereteken túl — felette korlátolt volt. Habár erkölcsisége s szívósága ellen kifogást tenni nem lehet, olyantól, kivel baráti viszonyra lépni óhajtunk, többet várunk ennél; azért én is a legnagyobb közönyösséggel bántam el vele, mely feltűnő ellentétet képezett a vonzalom-mal, melyet irányomban ő tanusított.

— Megvallom, hogy Smith ellen táplált ellenszenvem egyik oka a bosszúság a felett, hogy ezen értéktelen embernek Aurelia, a pompás, minden előnnyel felszerelt szűznek bírása biztosítva volt.

Rochester gyakran nagy társaságot fogadott házában, sok tekintélyes idegent is. Egyik napon Rochester termeiben egy rendkívüli szépségű és legfinomabb modoru idegen, fiatal férfival találkoztam. Legényei tudorként Magyarországból mutatták be nekem s így, mint honfiak, kölcsönös előzékenységgel üdvözöltük egymást. Legényei az irodalom terén működött, igen gazdag volt s jelenleg tudományainak és tapasztalatainak növelésére Északamerikába utazott.

(Folyt. köv.)

Mindennemű értékpapírokat legmagasabb napi áron veszek.

Olcso kamatu, kényelmesen befizethető

készpénzkölcsönöket

földekre és házakra,

személyhiteleket

folyó számlákra és váltókra igen előnyös feltételek mellett azonnal folyósítat

**GOLDSTEIN MÓR** banküzlete.

Debrecenben | Budapestben  
József kir. herceg-u. 10. V. Báthory-u. 5.

Mindennemű értékpapírokat legmagasabb napi áron veszek.

## Árverési hirdetés.

A néhai özv. Knoll Rudolfné hagyatékát képező ingóságok u. m. házi butorok és egyéb felszerelések Csapó-utca 19. sz. a. folyó évi szeptember hó 11-én délután 3 órakor nyilvános árverésen elfognak adni.

Debrecen, 1905. szept. 7. 1381

Debrecen sz. kir. város leltárbiztosí-hivatala.

## Szendró Sándor

ajánlja legjobb gyártmányu

Zongoráit és Pianóit

valamint **hededült.**

Új és használt zongorák és pianók előnyös ár mellett bérebe adtnak.

Ugyszintén gramfonok és gramfon és oldalu Odeon lemezek nagy választékban kaphatók.

Javítás és hangolás kedvező árban eszközöltetik.

Szent-Anna-utca 3-ik szám.

## Tudomásul!

A Debreceni Erőtakaromány gyár részv. társ. a n. é. gazdaközönység tudomására hozza, hogy üzemét, — a Margit fürdőben épülő gyártelepén folyó évi október 1-én megkezd. 1302

Az igazgatóság.

Van szerencsém a m. t. vevőközönseget értesíteni, hogy tulhalmazott raktár miatt a

**férfi divat czikkeket**

u. m. ingeket, alsó nadrágokat, gallérokat, kényelöket, kalapokat, nyakkendöket stb.

**beszerzési áron alól**

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevőközönység szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

**BORSOS KBTA**  
DEBRECEN, Városház

## Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendü minőségű

**Brüsszeli szőnyegeinket**

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

**tetemesen leszállitva.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart. 1336

**Szabó Lajos Fiai cégnél**  
Debrecen.

Elvállal mindenföle szobafestéseket és tapetirozásokat a legjutányosabb árban

**HORVÁTH ANDRÁS**  
mázoló-, szoba- és templom-festő  
DEBRECEN,

Piac-utca 21-ik szám alatt.

### Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására juttatni, hogy helyben Bethlen-utca 23. szám alatt mindenféle

**üveges munkát és képkeretezést**

a legolcsóbban elvállalom

**Nagy József**

üveges, — Bethlen-utca 23. szám.

Ócska ablakok gittezését olcsón készítetik a legfinomabb gittből.

1383

Alapítva 1875.

Több éremmel kitüntetve.

## Butorraktáram

tulhalmazottsága miatt, évtizedek óta kitűnő hírnévnek örvendő

os. és kir. udvari 1864

### butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a legolcsóbb árak mellett ajánlom a nagyérdemű vevőközönségnek.

Költségvetéssel és mintákkal kívánatra díjmentesen szolgálak

## Schwarz Vilmos

Debrecen, Placz-utca 71. szám.

## Nagy maradék vásár!

A szezonból visszamaradt finom fekete ruhaszövetekből finom divat ruhaszövetekből

Delin és Batisztokból Zefir és Kretonokból rendkívül olcsó árak mellett

## nagy maradék vásárt

2 rendezünk. 1248  
Egyes darabok aljakra és bluzokra fél és negyedárban megkaphatók

## Bosznay J. és Trsa

divatruházában.  
Debrecen, Kossuth-u. 5.

## A Debreczeni Kézizálog Kölcsönintézet

részv. társ.

### — Arany János-utca 9. sz. —

Olcsó kölcsönöket nyújt értékpapirokra, ékszerekre, arany és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre.

Ugyanott árverésen visszamaradt értéktárgyak, u. m. Briliánt és Gyémánt függő, arany férfi óra, Briliánt és Gyémánt gyűrű rendkívül jutányos árban kaphatók.

## Szőlő taposó zsákok, Dohány zsineg, Dupuy-féle Magcsáva,

mely az őszi vetéshez legelőnyösebb legolcsóbban kapható:

## KONTSEK GÉZA

főüzletében: Kossuth-utca,  
fióküzletében: Csapó-utca.

## Moskovits József

úri ruha divattermében

a most bekövetkező őszi és téli idényre meglopó divatos angol szövetekből a legdivatosabb öltöny, felöltő, téli kabát és szalag öltönyöket mesés szépen elkészítve a legjutányosabb árban készítik

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam 1852 kiváló tisztelettel:

## Moskovits József

férfi szabó, PIAC-UTCA 40. Keresztépület, a Hungáriával szemben.

## Zongorák, Pianinok, Cimbálnok

bérbe kaphatók, ugyancsak Gramafonra lemezek, János vitéz, Nani két oldalt bejátszva, legnagyobb választékban

## Schmidt S.

1863 zongora-raktárában.

## Az iskolai év

kezdetevel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szíves figyelmébe.

Fiú- és Leány fehérneműk, Papanok, Matracok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézeltők, Zsebkendők, Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árban.

## Szabó Lajos Fiai

Debrecen,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

# PARÁDI

ÁSVÁNY-VIZ

kiváló gyógy és borviz.

Főraktár Debreczenben: CSANAK JÓZSEFNÉL. ❀

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

1251

# A KÖZPONTI CIPŐ ÉS KALAP ÁRUHAZ

**DEBRECZEN,**

**DRÉHER 0 0**

**SÖRCSARNOK**

**MELLETT 0 0**

**MEGNYILT**

Ajánljuk mindenkinek mielőtt szükségletét **férfi, női és gyermek cipőkben, férfi és fiú csizmákban; divatos kalapokban és fehérneműekben** fedezné, okvetlenül keresse fel a Debrecen **legolcsóbb**

**Központi Cipő és Kalap Áruházát**

Dréher sörcsarnok mellett.

Telefon 435.

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Leveleket indokozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-  
küldésük.

Apró hirdetések előre fizetendők.

**Levelezés.**

JÓVEHODÓ jellegre főposta restant levelen van.

**Ajánlat.**

EGY vagy két fiút vagy leányt teljes ellátásra elfogadok. Szent-Anna-utca 54. 2414

BOLT kisebb és nagyobb új rollós ajtóval, továbbá kisebb lakás kiadó és azonnal átvehető Sümeghy házban Csapó-u. 11. 2408

HÁZITANITÓNAK, vagy nevelőnek ajánlkozok német tanító ellátásért. Lakik Mester-u. 20. sz. 2398

HIRLAP MAKULATURA, szép tiszta jutányozan kapható. Katz Jakabnál, Arany János-utca 9. 2391

IZLETES, tiszta és jó házi koszt jutányos áron kapható öv. Türmenstein Györgynél Piac-utca 10. 2390

14 KRAJCÁR egy kiló mézédés csemege szőlő Simonffy-utcán 8-ik számú sátorban és a nagytemplom melletti tőzsdében. 2388

KATONATISZTNEK, tisztviselőnek alkalmas csinosan butorozott utcai szoba előszobával mindenórán kiadó. Domb-u. 19. sz. 2379

LEGFINOMABB csillár petróleum 1 liter 18 kr. I-ső minőségű tisztán kezelt kókusz növény-szir 1 kgr 60 kr. Lindenfeld J. Jenő fűszer-és gyarmatárú nagykereskedőnél. Debrecen, Városház-utca 2. 2368

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer. 1 kg. Cócusz-szir 60 kr. Kertész Sándor fűszer-és csemege kereskedésébe, Kossuth és Batthyáni utca sarkán, a színházzal szemben. 2322

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2311

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle triezti kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mellett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-u. 2. 2310

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú háznál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együtt teson van külön-külön. — Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 2144

TARTOS LEVANTINI és zimocca SZIVACSKAT nagy mennyiségben szereztünk be: pottom olcsón árusítjuk. Jóna és Jóna drugueriája Debrecen, Kossuth-u. 6. 2012

MAGYAR EMBER nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót, mely legjobb bajusz-növesztő- és ápolószert az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos. 1 nagy doboz 50 fillér. Kapható a készítő Grózs Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. Any egyszerű gyógy-szertár. 2250



A LEGJOBB ÓRA legszilidbb órsze-  
rek egyszerűtől a drágább-  
big, valamint órajavítások leg-  
olcsóbban Kurján Gyula mű-  
órásnál Debrecen, Piac-utca  
42. Vidéki megrendelést pon-  
tosan eszközölk. Tanuló fel-  
vétetik. 2002



ZONGORA ÓRAKAT ad legújabb módszer sze-  
rint jutányosan egy uriaszony. Cim a kiadó-  
ban. 2418

TELEKY-utca 8. szám alatt egy jó karban lévő  
zongora jutányos áron eladó. 2355

JOGHALLGATO tanítást elvállal. Cim a ki-  
adóban. 2420

3 SZOBÁS utcai lakás november 1-ére kiadó-  
Vörösmarty-u. 32. 2418

**Kereslet.**

A „DEBRECEN” söröcsarnokban egy pikoló  
(tanone) felvétetik. 2412

KERESTETIK gesztenyesütő és árusító tíz fo-  
rint kaucióképes felvétetik Kandia-utca 6. sz.  
2417

EGY óvadékképes üzletvezető nagyobb vidéki  
városi fiók üzletünkben, továbbá egy kisasz-  
szony, ki a varrás és szabászatban jártas,  
azonnali belépésre felvétetnek Schweitzer  
Testvérek cégnél Debrecen Piac-u. 56. szám.  
2409

ÜGYES borbélysegéd állandó alkalmazást nyer-  
het Szalay Mártonnál Csapó-u. 88. sz. 2423

VARRO és tanuló leányok felvétetnek Hatvan-  
utca 5. 2422

**Eladás.**

IMASZÉKÉK, Deák Ferec-utcai templomban a  
legjobb helyen, esetleg heti lefizetésre eladók.  
Cim a kiadóban. 2418

A NAGYHEGYESEN 45 hold föld, gazdasági  
épületekkel eladó, vagy bérbe kiadó. Vighedvői  
Mihály-utca 57. számú ház eladó. Értekez-  
hetni lehet Hajnal-utca 28. szám. 2406.

KÓNYA HIZLALÓN az olajtűző mellett 8 ház-  
hely eladó, 300 ölenként. Értekezhetni Lőki  
Sándor vármegyei hajdunál. 2384

UJOSZTÁSU FÖLD (2 hold 425 öl) a város-  
hoz egészen közel eladó, Debreceni Első Ta-  
karékpénztár. 2026

EGY RÉGI jó fűszerüzlet korlátlan italmérés-  
sel eladó. Cim a kiadóban. 2415

EGY nagyobb ház, több üzlethelyiséggel el-  
adó. Cim a kiadóban. 2416

PATAY-telep 31. számú házastelek előnyös fel-  
tételék mellett eladó. Kölcsönös segélyszó-  
egyletben. 2421

**Egy varrónő**

aki a gyermekruhák készítésében tökéletes jártassággal bír, uriházhoz kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Legjobb bajuszpedró a híres debreceni „CIVIS” bajuszpedró.



Nem tépt, jól összefogja s nőti a hajszál.

1 doboz ára 40 fillér.

Készítője s főraklára:

**MIHALOVITS JENŐ**

gyógyszerész  
DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

**Árverési hirdetmény.**

A vb. Kiss Lajos nevén álló, Újkerthben lev. 29 sorszámú, szőlővel teljesen beültetett kert, amelyen egy modern nyári lak is van, 1906. évi szeptember 20-án délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó önkéntes árverésen, árvereltetik el.

Az árverési feltételek alulírott tömeggyűjteményeknél és a kir. törvényszéken megtekinthetők.

**Dr. Varga Kálmán,**

ügyvéd,

1890 mint vb. Kiss Lajos csőd-tömeggyűjtemények

**Ügyes fiu**

irodába küldöncznek felvétetik. Cim a kiadóban.

**Ne vásároljon 20 láda maradékot** addig női ruhaszöveteket mig a nálam levőket meg nem nézi, — mostan kaptam

amelyben vannak női ruhaszövetek, delének, kartonok, batiztok és barchettek, amelyek igazán bámulatos olcsó árban lesznek eladva.

**VIGYÁZZ: Kékre festett kirakat.**

Tisztelettel:

**LÓWY F.**

Piac-utca 24. szám alatt a kistemplommal szemben.